

Betænkning afgivet af Undervisningsudvalget den 23. april 2019

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser

(Øgede frihedsgrader, rammer for donationer og styrket tilsyn med de frie skoler m.v.)

[af undervisningsministeren (Merete Riisager)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 26 ændringsforslag til lovforslaget. Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 3, 8 og 13, herunder om deling af lovforslaget. Alternativets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2, 4-7, 9-12 og 14-16. Undervisningsministeren har stillet ændringsforslag nr. 17-26.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S og SF) vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de af Socialdemokratiet stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af Alternativet stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil, hvis ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget bliver forkastet ved 2. behandling, stemme for de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag til det udelte lovforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de af Alternativet stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af Socialdemokratiet stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil, hvis ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget bliver forkastet ved 2. behandling, stemme for de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag til det udelte lovforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (ALT) vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de af Alternativet stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af Socialdemokratiet stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil, hvis ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget bliver forkastet ved 2. behandling, stemme for de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag til det udelte lovforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (RV) vil redegøre for sin indstilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Inuit Ataqtigiiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet

For Socialdemokratiet er det vigtigt, at børns skolegang styrker integrationen. Ikke det modsatte. Skolen er et sted, hvor man selvfølgelig skal lære at læse, skrive og regne, men det er også et sted, hvor man tilegner sig nogle helt grundlæggende værdier, og hvor man gør sig klar til at være en aktiv borger i Danmark og en del af det danske fællesskab. Derfor skal man være meget opmærksom, når der er skoler, hvor det direkte modsatte sker.

Særlig alvorligt er det på nogle af de muslimske friskoler, hvor det flere steder har udviklet sig til egentlige parallel-samfundsskoler, og hvor der tales arabisk og hersker helt andre spilleregler end i folkeskolen og i det danske samfund. Socialdemokratiet vil ikke have skoler i Danmark, hvor eleverne forbydes at have danske venner og kærester, hvor der udøves social kontrol med eleverne, og hvor der bevidst gøres forskel på piger og drenge.

Socialdemokratiet ønsker et reelt opgør med fri- og privatskoler, der drives på grundlag, som strider imod danske værdier og hæmmer integrationen. Alle børn skal vokse op med lige muligheder og få det bedste afsæt for en god fremtid i Danmark. Derfor har Socialdemokratiet også foreslået at ændre tilskudssystemet til fri- og privatskoler, hvor over 50 pct. af eleverne har udenlandsk baggrund, men det vil regeringen desværre ikke være med til. I stedet bliver regeringen med dette lovforslag ved med at øge kontrollen med alle de frie grundskoler på en række punkter. Det er både besværligt for alle de frie grundskoler, som ikke har problemer med integrationen, men det skaber også en mangelfuld kontrol med de muslimske friskoler, hvor der er problemer.

Derfor har Socialdemokratiet også stillet to ændringsforslag. For det første ønsker vi at dele lovforslaget op, så friskolernes mulighed for at oprette underafdelinger behandles i et separat forslag, da det ikke har nogen sammenhæng med en øget kontrol. I stedet kan regeringens forslag være med til at øge opsplitningen af vores skolesystem, hvor flere vælger folkeskolen fra og i stedet vælger fri- eller privatskolerne til, ligesom det kan besværliggøre kontrollen med de muslimske friskoler, hvis de får mulighed for at sprede sig over flere matrikler. For det andet ønsker Socialdemokratiet, at forslaget om forbud mod udenlandske donationer fra ikke vestlige lande skal gælde alle beløb og ikke kun dem over 20.000 kr. Med det nuværende lovforslag bliver det muligt for udemokratiske personkredse eller diktaturstater at dele beløbene op. Socialdemokratiet ønsker en beløbsgrænse på 0 kr., så det ikke er muligt for udenlandske foreninger, stater eller udemokratiske personer at blande sig i vores skolesystem.

Med de forbehold og ud fra en samlet vurdering kan Socialdemokratiet støtte lovforslaget.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at der med lovforslaget indføres mulighed for at etablere afdelinger af skoler efter friskoleloven og loven om private gymnasier. De gældende regler blev indsat i lovgivningen som følge af Tvindsagen for at forhindre private koncerndannelser på området, og Enhedslisten er bekymret for, at lovændringen kan være et første skridt i en udvikling, hvor økonomiske interesser bliver det drivende motiv for udvidelsen af private skoler gennem nye afdelinger på bekostning af de værdibaserede og pædagogiske fællesskaber, der gerne skulle være grundlaget for den frie skoleverden. Enhedslisten kan på den baggrund ikke støtte lovforslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (EL, ALT og SF):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser (Øgede frihedsgrader, rammer for donationer og styrket tilsyn med de frie skoler m.v.)« omfattende § 1, nr. 1, 2, 4-18, § 2, § 3, nr. 1-5 og 7-15, og § 4.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser (Mulighed for oprettelse af afdelinger af frie grundskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser)« omfattende § 1, nr. 3, § 3, nr. 6, og § 4, stk. 1.
[Deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 1

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

2) I den under *nr. 12* foreslåede § 22 a affattes *stk. 1* således:

»Modtager en skole en donation fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS, skal skolen inden 90 dage udarbejde en skriftlig redegørelse for, om der er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen ved modtagelse af donationen opfylder kravene i § 1, stk. 2, 2. pkt., og § 5, stk. 2. Den skriftlige redegørelse underskrives af skolens bestyrelse.«

[Forklar eller afvis-krav for donationer fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS]

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

3) I den under *nr. 12* foreslåede § 22 a udgår i *stk. 1* og *3* »på over 20.000 kr. eksklusive moms«.

[Forbud mod at modtage donationer uanset donationens størrelse]

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

4) I den under *nr. 12* foreslåede § 22 a udgår i *stk. 3* ordene »at en skole modtager en donation på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS, jf. stk.

1, og« og ordene »ved modtagelse af en donation omfattet af stk. 1, og«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 2]

5) I den under *nr. 12* foreslåede § 22 a udgår i *stk. 4* ordene: »ved modtagelse af en donation omfattet af stk. 1 og«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 2]

6) I den under *nr. 12* foreslåede § 22 a udgår *stk. 5, 2. pkt.*, og i *3. pkt.*, der bliver 2. pkt., ændres »fristerne i 1. og 2. pkt.« til: »fristen i 1. pkt.«

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 2]

Til § 2

7) I den under *nr. 5* foreslåede § 11 b affattes *stk. 1* således:

»Modtager en skole en donation fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS, skal skolen inden 90 dage udarbejde en skriftlig redegørelse for, om der er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen ved modtagelse af donationen opfylder kravene i § 1, stk. 5, og § 6, stk. 1, nr. 2. Den skriftlige redegørelse underskrives af skolens bestyrelse.«

[Forklar eller afvis-krav for donationer fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS]

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

8) I den under *nr. 5* foreslåede § 11 b udgår i *stk. 1* og *3* ordene »på over 20.000 kr. eksklusive moms«.

[Forbud mod at modtage donationer uanset donationens størrelse]

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

9) I den under *nr. 5* foreslåede § 11 b udgår i *stk. 3* ordene: »at en skole modtager en donation på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS, jf. stk. 1 og« og ordene »ved modtagelse af en donation omfattet af stk. 1, og«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 7]

10) I den under *nr. 5* foreslåede § 11 b udgår i *stk. 4* ordene: »ved modtagelse af en donation omfattet af stk. 1 og«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 7]

11) I den under *nr. 5* foreslåede § 11 b udgår *stk. 5, 2. pkt.*, og i *3. pkt.*, der bliver til 2. pkt., ændres »fristerne i 1. og 2. pkt.« til: »fristen i 1. pkt.«

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 7]

Til § 3

12) I den under *nr. 10* foreslåede § 20 affattes *stk. 1* således:

»Modtager en skole eller et kursus en donation fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS, skal skolen eller kurset inden 90 dage udarbejde en skriftlig redegørelse for, om der er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen eller kurset ved modtagelse af donationen opfylder kravene i § 1 a og § 2, stk. 6, 1. pkt. Den skriftlige redegørelse underskrives af skolens bestyrelse.«

[Forklar eller afvis-krav for donationer fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS]

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

13) I den under *nr. 10* foreslåede § 20 udgår i *stk. 1* og *3* ordene »på over 20.000 kr. eksklusive moms«.

[Forbud mod at modtage donationer uanset donationens størrelse]

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

14) I den under *nr. 10* foreslåede § 20 udgår i *stk. 3* ordene: »at en skole eller et kursus modtager en donation på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS, jf. stk. 1, og« og ordene »ved modtagelse af en donation omfattet af stk. 1, og«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 12]

15) I den under *nr. 10* foreslåede § 20 udgår i *stk. 4* ordene: »ved modtagelse af en donation omfattet af stk. 1 og«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 12]

16) I den under *nr. 10* foreslåede § 20 udgår *stk. 5, 2. pkt.*, og i *3. pkt.*, der bliver 2. pkt., ændres »fristerne i 1. og 2. pkt.« til: »fristen i 1. pkt.«

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 12]

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (DF, V, LA og KF):

c

Ændringsforslag til det udelte forslag

Til § 1

17) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 5, *stk. 6, 2. pkt.*, udgår »dog«.«

[Lovteknisk konsekvensændring]

18) *Nr. 4* affattes således:

»4. I § 7 a, *stk. 3*, ændres »og frister herfor« til: », om frister for indsendelse, om personlig underskrift på materialet, om personligt fremmøde ved underskriften og afleveringen af materialet og om offentliggørelse af visse dele af materialet på skolens hjemmeside senest ved starten af undervisningen.«

[Sproglig korrektion]

19) Nr. 6 affattes således:

»6. I § 20 b, stk. 2, 1. pkt., ændres »om skolernes drift i øvrigt« til: »om skolernes drift i øvrigt og om bestyrelsens medlemmer, jf. § 5, stk. 8 og 9.«

[Lovteknisk korrektion]

20) I den under nr. 12 foreslåede § 22 a udgår i stk. 3 »jf. stk. 1,« og »jf. stk. 2,«.

[Lovteknisk korrektion]

Til § 2

21) I det under nr. 4 foreslåede § 10, stk. 1, 2. pkt., udgår »eller kurset«.

[Sproglig korrektion af foreslået tilsynsbestemmelse]

22) I den under nr. 5 foreslåede § 11 b udgår i stk. 3 »jf. stk. 1,« og »jf. stk. 2,«.

[Lovteknisk korrektion]

Til § 3

23) I den under nr. 6 foreslåede § 2 c ændres i stk. 3, 2. pkt., »skolens vedtægter« til: »skolens eller kursets vedtægt«.

[Indarbejdelse af beslutninger om afdelingsnedlæggelse i kursers vedtægter]

24) I den under nr. 10 foreslåede § 19 ændres i stk. 4 »jf. stk. 4« til: »jf. stk. 3, 2. pkt.«.

[Lovteknisk ændring]

25) I den under nr. 10 foreslåede § 20 udgår i stk. 3 »jf. stk. 1,« og »jf. stk. 2,«.

[Lovteknisk korrektion]

26) Efter nr. 12 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 25, stk. 1, ændres »jf. § 24« til: »jf. § 24, stk. 2 og 3.«

[Lovteknisk konsekvensændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås at dele lovforslaget i to lovforslag. Det ene lovforslag (A) vedrører forslagene om øgede frihedsgrader for frie grundskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser med undtagelse af forslaget om, at frie grundskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser får mulighed for at oprette skoletilbud i en afdeling af den frie skole, hvis afdelingen er beliggende i hovedskolens kommune eller i en nabokommune til hovedskolens beliggenhedskommune, forslagene om rammer for donationer og forslagene om styrket tilsyn med de frie skoler.

Det andet lovforslag (B) vedrører forslaget om, at frie grundskoler og private institutioner for gymnasiale uddan-

nelser får mulighed for at oprette skoletilbud i en afdeling af den frie skole, hvis afdelingen er beliggende i hovedskolens kommune eller i en nabokommune til hovedskolens beliggenhedskommune.

Formålet med ændringsforslaget er, at Folketinget får mulighed for at tage særskilt stilling til henholdsvis elementerne i det under A nævnte lovforslag og elementerne i det under B nævnte lovforslag.

Til nr. 2, 4-7, 9-12 og 14-16

Ad nr. 2, 7 og 12

I det fremsatte lovforslag foreslås et forbud for frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser mod at modtage donationer på over 20.000 kr. eksklusiv moms fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS.

Der lægges med ændringsforslagene op til at ændre det foreslåede forbud mod at modtage donationer på over 20.000 kr. eksklusiv moms fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS til en ordning, hvor en fri grundskole, efterskole, fri fagskole og privat institution for gymnasiale uddannelser, der modtager en donation fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS, inden 90 dage efter modtagelse af donationen skal udarbejde en skriftlig redegørelse for, om der er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen eller kurset ved modtagelse af donationen opfylder frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet. Med ændringsforslagene vil en skole eller et kursus, der vurderer, at modtagelse af en donation indebærer påvirkningsrisiko i forhold til kravet om frihed og folkestyre og kravet om uafhængighed, skulle afvise donationen.

Ændringsforslagene omfatter alle donationer til frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS uanset størrelse af donationen.

Formålet med ændringsforslagene er at sikre, at frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser kan modtage donationer uanset størrelse af donationen fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS, samtidig med at der sikres gennemsigtighed med, hvem der støtter skolerne.

Formålet med ændringsforslagene er også i donationssituationer at styrke de frie grundskolers, efterskolers, frie fagskolers og private institutioner for gymnasiale uddannelsers overholdelse af frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet.

Formålet med ændringsforslagene er endvidere at imødegå risikoen for, at de grundlæggende krav til frie skoler, f.eks. frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet, modarbejdes eller undermineres. Hermed imødegås også risiko for, at demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder modarbejdes og undermineres.

Ændringsforslagene vil indebære, at skolen i sin redegørelse skal lægge vægt på, om der er knyttet betingelser eller

vilkår til donationen, eller om skolen i øvrigt har forbindelser til donator, der rejser tvivl om skolens overholdelse af frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet.

Formålet med det foreslåede er at sikre, at skolerne nøje overvejer påvirkningsrisikoen for skolen ved modtagelse af donationer. Samtidig vurderes dette at give tilsynet med skolerne et bedre grundlag for at vurdere skolernes overvejelser i forbindelse med modtagelse af en donation.

Ændringsforslagene vil endvidere indebære, at det vil være uden betydning, om donator er en fysisk person eller en juridisk person som f.eks. en forening, en fond eller et selskab.

Ændringsforslagene vil omfatte både donationer i form af kontantbeløb, men også donationer i form af varer, tjenesteydelser, ejendomme m.v., der skal opgøres til markedsværdien.

Ændringsforslagene vil også indebære, at lån, som efterfølgende eftergives af långiver, herefter er at betragte som en ydet donation og derfor skal registreres i skolens regnskab som en donation med de oplysningskrav, som følger heraf.

Ved offentlige myndigheder uden for EU og EØS forstås såvel stater uden for EU og EØS som offentlige institutioner og andre myndigheder i lande uden for EU og EØS.

Begrebet fysiske og juridiske personer omfatter såvel privatpersoner som fonde, banker, foreninger m.v., men også mere løst organiserede politiske eller religiøse bevægelser.

Der vil skulle indgå i skolens vurdering af en donation, om donator aktivt har modarbejdet eller udtrykt holdninger m.v., der er i modstrid med frihed og folkestyre-kravet. Endvidere vil donators erklærede formål med sin egen organisation, virksomhed eller bevægelse skulle indgå i skolens vurdering af påvirkningsrisikoen. Der vil i den forbindelse skulle ses på, om donators formål er at fremme udemokratiske synspunkter og en samfundsudvikling, der modarbejder eller underminerer demokratiet og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder

Donators adfærd i forbindelse med donationen og formålet med tidligere donationer fra samme donator vil også skulle indgå i skolens vurdering. Skolen vil i den forbindelse skulle se på, om donator har ydet støtte til organisationer eller formål, der søger at fremme antidemokratiske principper og værdier, som strider mod grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Skolen vil ved vurderingen heraf bl.a. kunne lægge vægt på, om donator systematisk yder støtte til organisationer i andre lande, og om donator har en organisatorisk relation til foreninger, bevægelser eller menigheder i Danmark.

Skolen vil herudover skulle vurdere, om den konkrete donation kan skabe et afhængighedsforhold mellem skole og donator.

Undervisningsministeriet vil kunne indhente oplysninger fra skolerne i forbindelse med gennemførelse af tilsyn, herunder oplysninger om eventuelle donationer og de redegørelser, som skolerne har udarbejdet for donationer fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS. Endvidere skal donationer fremgå af skolens årsrapport, som skolen indsender til Undervis-

ningsministeriet, og som årligt offentliggøres på regnskabsportalen.

Ad nr. 4, 9 og 14

I det fremsatte lovforslag foreslås det, at undervisningsministeren efter ansøgning fra en skole eller et kursus kan godkende en donation på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS til frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser. Med det fremsatte lovforslag er det en betingelse for godkendelse, at der efter ministerens skøn er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen ved modtagelse af en sådan donation opfylder stå mål med-kravet (dette krav gælder dog ikke i forhold til private institutioner for gymnasiale uddannelser), frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet.

Med ændringsforslagene foreslås det, at den foreslåede bestemmelse om, at undervisningsministeren efter ansøgning fra en skole eller et kursus kan godkende en donation på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS til frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser, udgår af lovforslaget.

Baggrunden herfor er, at der med den i ændringsforslagene nr. 2, 7 og 12 foreslåede ændring af forbuddet mod at modtage donationer på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS til en forklar eller afvis-ordning for frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser ikke er grundlag for en godkendelsesordning for sådanne donationer. Undervisningsministeriet vil kunne indhente oplysninger fra skolerne i forbindelse med gennemførelse af tilsyn, herunder oplysninger om eventuelle donationer og de redegørelser, som skolerne har udarbejdet for donationer fra offentlige myndigheder eller juridiske eller fysiske personer fra lande uden for EU og EØS. Endvidere skal donationer fremgå af skolens årsrapport, som skolen indsender til undervisningsministeriet, og som årligt offentliggøres på regnskabsportalen.

Ad nr. 5, 6, 10, 11, 15 og 16

Med ændringsforslagene foreslås det, at donationer på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS udgår af de foreslåede bestemmelser om indholdet af en skoles eller et kursus' ansøgning om undervisningsministerens godkendelse.

Ændringsforslagene er en konsekvens af den ordning, der foreslås med ændringsforslag nr. 2, 7 og 12.

Til nr. 3, 8 og 13

I det fremsatte lovforslags § 1, nr. 12, § 2, nr. 5, og § 3, nr. 10, foreslås et forbud for frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser mod at modtage donationer på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS.

Der lægges med ændringsforslagene op til at ændre det foreslåede forbud, så beløbsgrænsen på 20.000 kr. eksklusive moms udgår.

Ændringsforslagene vil indebære et generelt forbud for frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser mod at modtage donationer fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS uanset donationens størrelse.

I det fremsatte lovforslags § 1, nr. 12, § 2, nr. 5, og § 3, nr. 10, foreslås det også, at undervisningsministeren efter ansøgning fra en skole eller et kursus kan godkende en donation på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS til frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser. Med det fremsatte lovforslag er det en betingelse for godkendelse, at der efter ministerens skøn er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen ved modtagelse af en sådan donation opfylder stå mål med-kravet (dette krav gælder dog ikke i forhold til private institutioner for gymnasiale uddannelser), frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet.

Med ændringsforslagene foreslås det, at beløbsgrænsen på 20.000 kr. eksklusive moms udgår af det fremsatte lovforslag om, at undervisningsministeren efter ansøgning fra en skole eller et kursus kan godkende en donation på over 20.000 kr. eksklusive moms fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS til frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser. Ændringsforslagene vil indebære, at godkendelsesordningen omfatter donationer uanset størrelse af donationen fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS til frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Dette er en konsekvens af ændringsforslagene om, at beløbsgrænsen på 20.000 kr. eksklusive moms udgår af forbuddet for frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser mod at modtage donationer fra offentlige myndigheder eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS.

Til nr. 17

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås et »dog« indsat i friskolelovens § 5, stk. 6, 1. pkt. Det er således overflødigt at gentage dette ord i bestemmelsens 2. pkt. Ændringsforslaget sigter på at fjerne »dog« i bestemmelsens 2. pkt.

Til nr. 18

I lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås tilføjet nogle led til en opregning af forhold, som undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om. Med den foreslåede affattelse i det fremsatte lovforslag mangler der et komma i opregningen. Ændringsforslaget sigter på at tilføje det foranstående »og«, således at det er muligt også at tilføje det nødvendige komma.

Til nr. 19

I lovforslagets § 1, nr. 6, er sergenttegnet efter den tekst, der foreslås ændret, placeret forkert, hvorved indholdet af ændringen ikke bliver som tilsigtet. Ændringsforslaget sigter på at placere sergenttegnet korrekt.

Til nr. 20

I lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås tilføjet en bestemmelse om forbud mod donationer over 20.000 kr. og om aftaler om leje af lokaler, bygninger eller arealer ejet af en offentlig myndighed eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS. Efter den foreslåede bestemmelses stk. 3 vil undervisningsministeren efter ansøgning kunne godkende, at en skole kan modtage en sådan donation eller indgå en sådan aftale. I bestemmelsens stk. 3 er der foretaget flere overflødige henvisninger til bestemmelserne om forbud mod donationer og aftaler om leje af lokaler, bygninger og arealer. Ændringsforslaget sigter på at fjerne de overflødige henvisninger.

Der henvises til ændringsforslag nr. 22 og 25, hvor der foreslås foretaget tilsvarende ændringer i lovforslagets §§ 2 og 3.

Til nr. 21

I lovforslagets § 2, nr. 4, er der henvist til både skolens og kursets mulighed for at indgå endelige salgs- og lejeaftaler. Efterskoler og frie fagskoler kan imidlertid ikke etableres som juridisk selvstændige kurser. Ændringsforslaget sigter derfor på at fjerne henvisningen til kurser.

Til nr. 22

I lovforslagets § 2, nr. 5, foreslås tilføjet en bestemmelse om forbud mod donationer over 20.000 kr. og om aftaler om leje af lokaler, bygninger eller arealer ejet af en offentlig myndighed eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS. Efter den foreslåede bestemmelses stk. 3 vil undervisningsministeren efter ansøgning kunne godkende, at en skole kan modtage en sådan donation eller indgå en sådan aftale. I bestemmelsens stk. 3 er der foretaget flere overflødige henvisninger til bestemmelserne om forbud mod donationer og aftaler om leje af lokaler, bygninger og arealer. Ændringsforslaget sigter på at fjerne de overflødige henvisninger.

Der henvises til ændringsforslag nr. 20 og 25, hvor der foreslås foretaget tilsvarende ændringer i lovforslagets §§ 1 og 3.

Til nr. 23

I lovforslagets § 3, nr. 6, foreslås tilføjet en bestemmelse om oprettelse af afdelinger ved en skole eller et kursus i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser. I den foreslåede bestemmelses stk. 3 er det foreslået, at beslutning om nedlæggelse af en afdeling skal træffes i overensstemmelse med hovedinstitutionens procedure for vedtægtsændring og indarbejdes i skolens vedtægter. Efter den foreslåede bestemmelses stk. 1 kan hovedinstitutionen imidlertid både være en skole og et kursus. Ændringsforslaget sigter på at tilføje kurser i henvisningen til den vedtægt, som en vedtægtsændring vil skulle indarbejdes i.

Til nr. 24

I lovforslagets § 3, nr. 10, er foreslået en ny bestemmelse om anonyme donationer. I den foreslåede bestemmelses stk. 4 er der ved en fejl henvist til stk. 4. Ændringsforslaget sigter på at berigtige henvisningen, således at der henvises til stk. 3, 2. pkt.

Til nr. 25

I lovforslagets § 3, nr. 10, foreslås tilføjet en bestemmelse om forbud mod donationer over 20.000 kr. og om aftaler om leje af lokaler, bygninger eller arealer ejet af en offentlig myndighed eller fysiske eller juridiske personer fra lande uden for EU og EØS. Efter den foreslåede bestemmelses stk. 3 vil undervisningsministeren efter ansøgning kunne godkende, at en skole kan modtage en sådan donation eller indgå en sådan aftale. I bestemmelsens stk. 3 er der foretaget flere overflødige henvisninger til bestemmelserne om forbud mod donationer og aftaler om leje af lokaler, bygninger og arealer. Ændringsforslaget sigter på at fjerne de overflødige henvisninger.

Der henvises til ændringsforslag nr. 20 og 22, hvor der foreslås foretaget tilsvarende ændringer i lovforslagets §§ 1 og 2.

Til nr. 26

Med lovforslagets § 3, nr. 11 og 12, foreslås to nye stykker indsat i § 24 i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser. Lovens § 25, stk. 1, indeholder en henvisning til lovens § 24. Ændringsforslaget sigter på at præcisere henvisningen til § 24, således at den alene omfatter de to

stykker i § 24, som efter det fremsatte lovforslag foreslås at hjemle påbud fra undervisningsministeren.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. marts 2019 og var til 1. behandling den 3. april 2019. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Undervisningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 28. marts 2019 sendte undervisningsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 3 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) nfm. Alex Ahrendtsen (DF) Marlene Harpsøe (DF) Dorthe Ullemose (DF)

Marie Krarup (DF) Tilde Bork (DF) Anni Matthiesen (V) Peter Juel-Jensen (V) Jan E. Jørgensen (V)

Louise Schack Elholm (V) Carl Holst (V) Jane Heitmann (V) Henrik Dahl (LA) Laura Lindahl (LA)

Brigitte Klintskov Jerkel (KF) Annette Lind (S) Lars Aslan Rasmussen (S) Jan Johansen (S) Julie Skovsby (S)

Mattias Tesfaye (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) fmd. Peder Hvelplund (EL) Jakob Sølvhøj (EL) Pernille Schnoor (ALT)

Carolina Magdalene Maier (ALT) Torsten Gejl (ALT) Lotte Rod (RV) Marianne Jelved (RV) Jacob Mark (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		